

Zrób to sam. Domek dla pożytecznych owadów

2021-05-07

Owady zapylające każdego dnia zmagają się trudnościami, które powstały w wyniku działalności gospodarczej człowieka:

- intensywne rolnictwo wykorzystujące coraz większe ilości chemicznych środków ochrony roślin,
- scalanie gruntów (likwidacja miedz i zadrzewień śródpolnych),
- likwidacja nieużytków,
- zanieczyszczenie środowiska itd.

W obliczu tych zjawisk ważna jest troska o owady zapylające. Można je wesprzeć na kilka sposobów, choćby poprzez zapewnienie miejsc do gniazdowania, tworzenie domków (hotelu) np. dla pszczoł samotniczych. Pozostawianie niewykoszonych zarośli i nieużytków, czy porośniętych miedz, w których zapylacze bytują. Należy koniecznie zrezygnować z wypalania traw i liści.

Istotną rolę w ochronie owadów zapylających odgrywa edukacja. Budowanie powszechnej świadomości dotyczącej istotnej roli pożytecznych owadów w przyrodzie powinno odbywać się w szkołach, na uczelniach, ośrodkach doradztwa rolniczego, a także w mediach.

Rola zapylaczy w przyrodzie jest nie do przecenienia. To one kształtują różnorodność biologiczną, bez nich wiele gatunków roślin nie wydałoby owoców i nasion.

Dlaczego owadom potrzebne są domki?

Owady do życia potrzebują schronienia przed deszczem, niskimi temperaturami i polującymi na nie drapieżnikami. Niegdyś znajdowały je w słomianych strzechach, szparach między cegłami, w starych oknach skrzynkowych, zakamarkach w piwnicach i na strychach domów. Obecnie coraz mniej jest miejsc stanowiących dogodnie dla nich schronienie.

Można im jednak taką przestrzeń stworzyć. Do budowy domku dla owadów wystarczą podstawowe narzędzia i trochę fantazji. Budulcem mogą być:

- trzciny, bambus, rurkowane łodygi, które są puste w środku (np. malina, czarny bez),
- kawałki suchego drewna,
- drewniane deseczki,
- sucha słoma, mech (z wykluczeniem tych gatunków mchu, które są pod ochroną i nie można ich zbierać bez zezwolenia),
- glina,
- donice, drewniane pudełka, skrzynki na kwiaty,
- szyszki.

Najprostszy domek stanowi wiązka trzciny. Łodygi o średnicy ok. 8 mm należy pociąć w rurki o długości 20 cm. Tak przygotowany materiał związany sznurkiem stanowi schronienie dla owadów. Rurki trzcinowe można też ułożyć w starej donicy, drewnianym pudełku, skrzynce na kwiaty. Twórzmy też większe konstrukcje. Wystarczy drewniany stelaż z wnętrzem podzielonym na części wypełnione m.in. słomą, wiązkami trzciny, szyszkami, korą i kawałkami drewna z wywierconymi tunelikami.

Gdzie ulokować owadzi domek?

Domek należy umieścić w miejscu osłoniętym od deszczu i wiatru. Większość owadów preferuje raczej zaciszne i słoneczne zakątki po południowej lub południowo-wschodniej stronie domu. Mniejszą konstrukcję można powiesić pod okapem domu, szeroką rynną, ustawić we wnętrzu całorocznej altany lub pod wiatą, większą zaś postawić choćby między drzewami w sadzie, w ogrodzie, jeśli jest osłonięta wodoszczelnym daszkiem.

Tworząc miejsca do życia owadów i chroniąc owady zapylające, mamy realny wpływ na kształtowanie krajobrazu – polskiego krajobrazu, którego owady razem z rodzimymi gatunkami roślin są nieodłącznym elementem. Zapraszamy do zapoznania się z materiałami poświęconymi ochronie gatunkowej, w tym owadom zapylającym oraz do lektury Kodeksu Dobrych Praktyk w ogrodnictwie.

